

REDACTIUNEA,
 Administrațiunea și Tipografia.
BRAȘOV, piața mare Nr. 30.
 Scrisorile nefrancate nu se primesc. Manuscriptele nu se returnează.
 INSERATE se primesc la ADMINISTRATIONE în Brașov și la următoarele Birouri de anunțuri:
 În Viena: M. Dukas Nachf., Max. Auenfeld & Emerich Lesser, Heinrich Schölkopf, Rudolf Mosse, A. Oppeliks Nachf., Anton Oppelik.
 În Budapesta: A. V. Goldberger, Ekstein Bernat. În Hamburg: Marolji & Liebmann.
 PREȚUL INSERȚIUNILOR: o serie garmond pe o colonă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. — Publicarii mai dese după tariful și învoială.
 RECLAME pe pagina a 3-a o serie 10 cr. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANUL LXI.

„GAZETA“ iese în fiecare zi.
 Abonamente pentru Austro-Ungaria:
 Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 N-rii de Duminică 2 fl. pe an.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr.
 N-rii de Duminică 8 franci.
 Se primumără la toate oficiile postale din țară și din afară și la d-nii colectori.
 Abonamentul pentru Brașov
 Administrațiunea, Piața mare, Târgul Inului Nr. 30, etajiu I.: Pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr.
 Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. — Un exemplar 5 cr. v. a. sau 15 bani. — Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 71.

Brașov, Luni-Marti 31 Martie (12 Aprilie)

1898.

Nou abonament la Gazeta Transilvaniei

Cu 1 Aprilie st. v. 1898

se deschide nou abonament, la care invităm pe toți amicii și sprijinitorii foiei noastre.

Prețul abonamentului:

Pentru Austro-Ungaria:

pe un an . . . . . 12 fl.
 pe șase luni . . . . . 6 fl.
 pe trei luni . . . . . 3 fl.

Pentru România și străinătate:

pe un an . . . . . 40 franci
 pe șase luni . . . . . 20 „
 pe trei luni . . . . . 10 „

Abonarea se poate face mai ușor prin **mandate postale.**

Administrațiunea

„Gazetei Transilvaniei“.

Precauțiunile Ungurilor.

În fața pericolului, ce amenință din partea de dincolo a monarhiei chiar temelile dualismului, Ungurii se silesc în tot chipul să se orienteze și să ia poziția pentru orice eventualitate. Căci ved și simt foarte bine, că se pregătesc o schimbare esențială în raporturile dintre Ungaria și Austria.

Broșura lui Lang, despre care am vorbit deja în numerii noștri premergători, a dat ocaziune publicisticii maghiare de a discuta cestiunea pusă de el, decât Ungaria are sau nu a se teme de o eventuală învingere a principiului federalist în organizația statului vecin austriac.

Avem înaintea noastră două foi ungurești guvernamentale și două opoziționale, cari toate se ocupă de această întrebare. Părerea generală a acestor foi e, firesc, că egemo-

nia maghiară e bine întemeiată și că nici un fel de schimbare în Austria nu o poate sguđui. Der relativ la întrebarea, care formațiune eventuală în Austria ar amenința mai mult egemonia maghiară, opiniunile sunt mai mult seu mai puțin diferite.

Diarele guvernamentale se arată în general, și în ingrijate de o eventuală și a drapelului federalist în Austria, care ar face, ca acolo influința slavismului să fiă preponderantă. Der pe când de pildă „Pesti Napló“ își face curagiu cu tot-de-adinsul, spunând, că Ungaria n'are a se teme nici de o învingere a germanismului, nici de aceea a slavismului în Austria — pe atunci „Pester Lloyd“ cel scris în limba germană, și tot odată cel mai competent interpret al părerilor ce domnesc în sinul clichei dirigitore a partidei guvernului, declară cu totă hotărârea, că Ungurii dela putere au fost și sunt și ađi în contra „federalisării slave“ a Austriei.

S'ar păre chiar, că „Pester Lloyd“ voește să rectifice acea părere, ce s'a lătit mai ales în urma ideilor desfășurate în broșura lui Lang, că Ungurii ar fi început să se impace cu gândul de a se înțelege eventual și c'o Austria federalistă, în care Slavii să aibă rolul conducător.

Să nu credeți așa ceva! esclamă „P. Lloyd“, și ca se arate, că aceștia nici nu se poate, el se provacă — ca la cea mai mare autoritate, — la Coloman Tisza, pe care îl pune alături cu „înțelepții întemeiatori ai dualismului“, Deak și Andrassy. Marele haham al partidei guvernului să fi ăis, pe când era încă ministru-șef, cătră conducătorul Cehilor bătrâni Dr. Rieger, că el (Tisza) nu se va amesteca nici-odată în afacerile interne ale Austriei, der decât s'ar lansa vre-odată întrebarea, că ore Austria să devină germană ori slavă, atunci el, de va fi încă ministru, va

face tot ce li va sta în putință, ca ea să nu devie slavă.

Decă deja înainte cu atâți ani — ăice mai departe „P. Lloyd“ — politiciii cei mai competenți unguri au avut asemenea convingeri, cum nu le-ar mai avé acum, când evenimentele cele mai nouă n'au putut decât numai să li-le întărească în modul cel mai drastic. Spune apoi, ce stări triste s'au creat prin aceea, că Germanii au fost împinși în opoziția cea mai extremă națională și vorbesce de efectul ce trebuie să l producă asupra raporturilor cu Germania această nemulțămire a elementului german din Austria. Intre împrejurările date — ăice „P. Lloyd“ — urmările unei încercări de a schimba constituția centralistă într'una federalistă, ar fi fatale pentru Austria. Cu Germanii nu s'ar puté face lucrul acesta, fără de ei și în contra lor tot așa de puțin. Ceeace se petrece ađi acolo, ar fi nimica în asemănare cu esecesele sêlbatică, ce le-ar provoca un experiment federalist.

Foia guvernamentală mai pune întrebarea, că ore printr'un experiment federalist în Austria, nu s'ar agrava „consolidarea națională a Ungariei“, și ca răspuns afirmă, că atitudinea răposatului conte Andrassy în contra guvernului Hohenzwart a fost dictată numai de interesele nestrămutate unguresci. Și acesta o afirmă față cu acei politiciianii unguri, cari cred, că pot ignora „înțelepciunea lui Deak, Andrassy și Tisza“. Se plânge apoi, că Germanii Austriei le îngreuează Ungurilor conservarea politiceii lor tradiționale față cu Germanii, căci aceștia se arată foarte ostili față cu Ungaria, ca și când ar voi cu tot adinsul să provóce înstrăinarea „amicilor și aliaților lor fireși“. Ba Nemții austriaci merg așa departe, încât voiesc să înlocuască dualismul cu uniunea personală, prin care tocmai s'ar delătura cea mai capitală piedecă

a acelora, cari nisuesc a introduce federalismul.

În fine „P. Lloyd“ iese la concludsiunea, că tot Germanii sunt chiămați să reconstruască Austria, având ei toate calitățile unui popor alcătuitor de stat.

Foile opoziționale fac gură mare ca totdeuna. Ele se pun pe tărêmul, că nu le pasă de ce se petrece în Austria, că de se va face uniunea personală și va căde pactul economic, cu atât mai bine. Se poate ceti însă printru rënduri, că nu toate câte le spun sunt eșite din sincera lor convingere. Aceștia se vede lămurit chiar din espunerile lui „Budapesti Hirlap“, care ăice, că Ungaria poate încheia numai alianță pe basă de paritate fiă c'o Austria absolutistă, fiă cu cea constituțională seu federalistă. Nu putem suferi — ăice numita foia — ca stările și turburările din Austria să aibă influința și reflexul lor asupra stării politice din patria noastră. Decă în Austria va fi absolutism, va resulta de aici, firesc, uniunea personală, decât însă se va nasce federalismul, atunci urmază, în sensul sancțiunei pragmatice, revisiunea pactului dela 1867.

În tot cazul — încheiă „Bud. Hir.“ — trebuie să îngrijim, ca Ungaria să fiă izolată de crisa austriacă.

Förte frumos. Cum se va puté duce la sfirșit această hermetică isolare, ca Ungaria să fiă ferită de a se infecta de ideile federaliste, — nu putem înțelege. Nu mai ales, când bine șoim, că miseriile naționale din Austria se găsesc toate și în partea ungară a monarhiei, numai cu deosebirea, că aici nemulțămirea este suprimată în mod forțat și artificial, ceea-ce face, ca ea să fiă încă și mai îngrijitoare.

Ori döră nu este așa? Nu ne spun inse-și foile opoziționale maghiare în fiă-care ăi, că guvernul suprimă de-arëndul toate libertățile

FOILETONUL „GAZ. TRANS.“

Cum s'a distins

batalionul I grănițaresc năsêudean
 în anii 1848/49?

De

Virgil Sotropa.

(Urmare.)

9. Raportul comisiunei investigătore.

Comisiunea însărcinată din partea ministrului de resbel maghiar cu investigarea batalionului nostru, având sediul în Pojun, lucră aci timp de vre-o două săptămâni și, după finirea investigării, căpitanul auditor *Leitzendorfer* făcú asupra rezultatului un raport amănunțit, pe care-l înaintă cu data de 20 Septemvre 1848 ministeriului maghiar la Buda.

Acest raport, scris în limba germană, poate fi privit ca o lucrare estra-ordinar de calmă și dreptă, mai ales în timpul acela de urgență și de mare învălmășală. În el sunt înregistrate toate momentele și fazele, prin cari a trecut batalionul dela plecarea sa din Năsêud până la investigare, ér din ace-

tea reiese, că bravii soldați grănițeri ai batalionului, pe lângă toate suferințele, ce au avut a îndura, au rămas totuși *neclintiti în fidelitate cătră tron și casa domnitore*, ba s'au espus chiar și la mörte pentru convingerile lor, nutrite încă de copii lângă vetrele părintesci.

În raport se constată, că ce-i drept, batalionul se depărtase din propria sa inițiativă dela Seghedin, și că nu voise să mērgă în castrul dela Becea vechiă, și de aci contra Sêrbilor; der motivul, care a dus pe soldați la acest fapt, nici-decum n'a fost vre-o instigațiune seu vre-o seducere; ci el este a-se căuta în schimbarea afacerilor publice, în cuperea legăturilor, ce le avuseră până atunci grănițerii români cu statul și, mai mult, în *deșteptarea simțimentului național la grănițerii năsêudenți*. În adunarea de popor, ce se ținuse la Năsêud încă înainte de plecarea batalionului în Ungaria, bătrâni hotărâseră, că vor rămâne și de aci înainte în strînse legături cu casa împărătescă și sub nici o condițiune nu vor lua parte la un resbel (contra Sêrbo-Croaților), care de sigur nu se pórtă din voia și mandatul monarhului.

Comisiunea investigătore spune mai departe în raportul seu, că feciorii batalionului au fost instruiți încă de acasă, ca nu cumva să asculte de-o comandă, care i-ar trimite contra fraților grănițeri sêrbi; apoi că se făcuseră repetite încercări de a-i îndupleca să jure pe constituția. Soldații mai audiseră apoi și aceea, că Maghiarii voiesc să-i rupă pe grănițeri de împêratul și să-i supună unui regim, lor străin.

Se spune mai departe în raport, cum grănițerii noștri aveau neîncetat speranța, că se va schimba ordinul dat la început, și ei vor fi duși în altă parte; apoi cum au ajuns ei la Orade, la Seghedin; cum de aci au trecut la Beba, apoi éráși îndêrét la Seghedin și de aci la Pojun, împreună cu toate amênunțele acestei lungi călătorii.

După toate acestea, comisiunea investigătore, constatând de-o parte ilegalitatea faptei batalionului, o escusă, de altă parte prin următoarele argumente: Românii grănițeri, fiind credincioși casei domnitore, ținând ei mult la onórea lor națională și la tradițiunile și trecutul lor, după ce vêdură, că în țêră se petrec evenimente re-

voluționare, și că Maghiarii injură și insultă tot ce e împêrătesc, lucru firesc, că nu voiră să se lupte contra Sêrbilor și Croaților. Apoi grănițerii mai audiră și aceea, că Maghiarii au stors dela împêratul unele concesii, fără voia lui.

În fine comisiunea accentuează în raport, că decât batalionul va fi pedepsit, atunci förte ușor se poate întempla, ca poporul român să se rescóle și să răsbune sângele fiilor sêi; și încheiă, cerând după toate acestea „grățiă“ pentru batalionul românesc grănițer, ca adevă el să nu fiă decimat.

După cum am amintit, raportul acesta fú trimis ministeriului maghiar în Buda.

Der într'aceea începuseră a-se ivi norii revoluțiunei; totă situația se schimbă; și când sosi dela ministeriul maghiar actul de „grățiare“, batalionul ascultă publicarea aceluia cu mare nepăsare, vêdându-și justificată ținuta sa de neîncredere față cu guvernul maghiar și ordonanțele acestuia.

(Va urma.)

și că în locul legii și al dreptății domnesce volnicia și forța brutală în Țera unghurească.

Pe când se constată acestea și în „Bud. Hirap“, apare cu atât mai absurdă și ridiculă afirmarea lui, că decă li-s'ar da Românilor o deosebită reprezentanță în Ardeal, s'ar provoca un război de rasă. Dér ore nu ne aflăm tocmai acum în plin război de rasă? Nu predică ore într-o presă maghiară zilnic acest război? Ce ar mai pute face această presă, ca să instrăineze și mai mult pe Români și pe celelalte naționalități de către Unguri?

Nu, au trecut acele vremuri, când castele privilegiate se încunjurau cu murii chinezesci. Astăzi nu mai este stat și popor pe lume, care să se potă isola de curentul iresistibil al timpului, ce reclamă dreptate și libertate pentru toți. Nu le vor ajuta nimic politicianilor unghuri toate precauțiunile luate pentru apărarea stărilor create de ei. Un regim, care nu se bazează pe dreptate, care e dușmanul libertății părții celei mai covârșitoare a supușilor statului, nu poate dăinui, nimic nu-l poate scăpa de căderea ce-l așteaptă.

O voce săsescă asupra situației.

„Sieb. d. Tageblatt“ în articolul său de Paști, amintind de serbarea impusă a zilei de 11 Aprilie, scrie între altele:

„Ne pare rău, că această serbare s'a ordonat de către guvern. Asemeni zile trebuie să se serbeze de sine sau de loc. Sărbătorii la poruncă sunt fără valoare. Și trebuia să se vadă, că 2 din 3 părți ale populației din Ungaria nu pot serba cea și cu inima.

„E adevărat, că atunci s'a fost anunțat un lucru mare. O constituție modernă reprezentativă, ... libertatea presei și egalitatea înaintea legii, desființarea robotelor și participarea comună la sarcinile statului și nouele baze ale statului aveau să fie „egalitate, libertate și frățietate“. Aceste principii pot pretinde ca să fie serbate; nu e stat modern, în care să lipsescă măcar unul din ele, deși oamenii pățiră s'au convins, că nu forma constituției este în prima linie, care face un popor fericit.

„Dér două lucruri sunt, cari rețin mii de oameni de a se bucura în adevăr de cea reamintire. Pe noi Ardelenii ne reține mai întâi faptul, că toate acestea scurt și ne atinge numai în a doua linie. Când s'au creat și s'au aprobat acele legi pentru Ungaria, Transilvania nu s'a ținut de Ungaria. Toate reformele ce s'au făcut, s'au făcut aici de sine stătător. Transilvania nu Ungariei are să-i mulțămescă desființarea robotelor și stabilirea principiilor moderne de stat.

„Mai departe mai cade greu în cumpană și faptul, că executarea acelor principii nu este meritul guvernului unghuresc, ci aceste s'au executat numai mai târziu în adevăr și durabil, în parte de către guvernul absolutist. Istoria nefalsificată trebuie să o spună și mai clar: Acele principii au fost într'atâta schimosite, de către Ungaria la încercarea realizării lor, încât a izbucnit războiul civil. De sigur n'a fost de vină la această izbucnire nici egalitatea și nici frățietatea, — dér vina este a acelora, cari sub masca celor mari principii au suit o minoritate a populației pe tron, au ridicat o nouă domnie, care era mai apăsătoare și mai grea, decât vechile deciuși și robote, fiind-că ea lovea în sentimentele cele mai sfinte, în bunurile cele mai scumpe ale vieții. Privilegiile nobilimei au fost desființate — dér privilegiul limbei maghiare, care a devenit acum cea domnitoare în toate oficiile și școlile până în comunele sătesci, care fii impusă acum de către privilegiatilor vechi nobilimii majorității „cetățenilor egali îndreptățiți (?),“ a fost o mai mare nedreptate, decât au fost robotele și iobăgia vre-odată. Războiul civil a izbuc-

nit în anul 1848, fiind-că ocârmuitorii n'au ținut seamă de executarea „libertății, egalității și frățietății“, pentru-că majoritatea popoarelor în Ungaria se vedură deja amenințate în drepturile lor naționale și în cele mai sfinte condițiuni de viață ale lui. Și aceste umbre sângeroase se readuc atunci, când voesc să facă ca țera să serbeze acea și, în care s'au sancționat acele legi.

La întrebarea, cum stă lucrul acum cu acele legi; au adus fructe și ce fel sunt aceste? numita foină observă următoarele:

„Ce s'a făcut din egala îndreptățire a naționalităților, pe care în cele din urmă, deși sub apăsarea celor mai grele evenimente, au trebuit să o încuviințeze dieta unghurească la 1849? Această egală îndreptățire nu există azi, căci un privilegiu s'a creat, care este mai mare decât a fost vre-unul vre-odată, privilegiul limbei, și adecă pentru limba maghiară. Sub sila de limbă stabilită în lege și ilegală, suferă administrația și justiția și geme populațiunea, dă îndărăt cultura generală în școli, cărorora voiesc să le impună o cultură în două limbi, pe când azi este greu, de a-o câștiga într'o singură limbă. „Egala îndreptățire a mers așa departe, încât nu mai are azi drept nici un nume german de localitate. Aceste nume sunt date uitării, decă oamenii pot uita așa ceva, dér fiă-care inscripție unghurească pe tablele dela capetul comunelor va fi un protest în contra „egalei îndreptățiri“ de azi, va dovedi cum se tăgăduesc și azi încă principiile anului 1848.

„Și libertatea presei? Această mult aclamată și cu atâtă bucurie salutată libertate, care avea să inaugureze o nouă eră, a suferit în zilele noastre o sguđitură, cum nu s'ar fi cređut posibil înainte cu 50 de ani. Ea adecă în realitate nu mai există. Căci fără cercetare judecătorească și fără sentință, poate să fiă confiscată o foină, și am esperiat, că apărarea egalei îndreptățiri naționale, perseverarea pe baza dreptului propriei limbi materne, s'a privit ca ațitare și ca vrednică de pedepsă.

„Cum stă lucrul în adevăr cu libera exprimare a opiniilor reiese și mai clar, decă vom constata faptul dureros, că posta este din oficiu avisată, de a deschide pachete și toate obiectele trimise sub bandă, decă li-se par periculoase. Ultimul semn al statului polițienesc fricos este această măsură luată în anul, în care se ordonă serbarea legilor dela 1848.“

Incheind „Sieb. d. Tageblatt“ dăce, că va trebui să sosescă și ziua, când principiile trainice ale anului 1848 se vor manifesta nu numai în vorbe, ci și prin fapte, căci astăzi acele principii se sărbătoresc, pe când în realitate sunt tot mai mult desconsiderate în țera și scose din viața politică. Poporul maghiar nu va pute fi liber și fericit, până ce nu va recunoște și față cu alții principiile, cărorora are să le mulțămescă propria libertate.

11 Aprilie și Ungurii kossuthiști.

O parte a presei maghiare, adversară hotărâtă a politicii lui Bauffy, nu se însufleșește de loc pentru serbarea zilei de 11 Aprilie, pentru-că, dăce ea, sancționarea ce s'a dat la 1848 în aceea și de către împăratul Ferdinand, n'are importanța cuvenită unui moment istoric, vrednic de a fi sărbătorit.

„Magyarország“ dela 10 l. c. scrie privitor la această un articol intitulat „Purtătorii de torțe“, în care se exprimă în termeni foarte aspri contra serbării zilei de 11 Aprilie. Organul lui Bartha e scandalizat, că guvernul impune o serbare, ce n'are de a face nimic cu „amintirile sfinte“ ale luptelor pentru libertate din 48/49. Mai mult, serbarea de 11 Aprilie după „Magyarország“ este o „infamare a sentimentelor națiunii.“

„Se dăce și acum — continuă „Magyarország“ — că trebuie să dăm și regelui omagiile datorite. Statua-Hentzi și imor-

mântarea lui Kossuth au fost acoperite tot cu acest omagiu către regele. Dér ore omagiu față de rege este menținerea, negarea conștiinței națiunii și falsificarea istoriei? De un astfel de omagiu are lipsă domnitorul, care știe foarte bine, ce a fost 48? Știe foarte bine, că a fost lupte și suferințe... Dér să primim de corect, că cei-ce vor serba la 11 Aprilie cu mare paradă pe strade, voiesc să dea împăratului ceea-ce este a împăratului. Corect. Pute-ți voi însă, eroi ai purtătorilor de torțe, să negați și națiunii, ceea-ce este al națiunii? Voi toți sunteți oameni ei scump plătiți, oficiul, existența, puterea și pensiunile voastre se scot tot numai din averea și din sudorile de sânge ale națiunii. Unde ați fost voi dér în 15 Martie, sărbătorea națiunii, de ce n'ați luat parte la nimic? Său dora voi n'aveți oameni mari, eroi, martiri? Voi numai împărați aveți? Decă sunteți conducătorii conștiințoși ai unei națiuni libere, de ce vă ascundeți atunci, când națiunea serbeză, de ce nu vă arătați și atunci cu fruntea ridicată? Atunci n'ați lăsat să se arboreze stindarde pe edificiile națiunii, la teatru și la oficii. Și cum arangeați parade din banii ei? Trebuie să lingușiți. Vă temeți de sărăcie și de sărăciile, pensiile, avansările, dăturile, puterea ce le primiți tot de sus...

„Și această națiune să mergă ca voi? Să fiă purtătorii torțelor voastre? Să urmeze lașitatea și slugăria voastră? Usce-se chiar și cea mână, care se ridică pentru voi! Câte torțe de ale voastre vor arde, atâtea pete de rușine va avea națiunea...

„Magyarország“ sfârșește astfel: „Paraziții ai națiunii, adunați-vă cu toții la un loc, să vă cunoștem mutra; luați torțe în mână, ca să fiți bine luminați. Națiunea va avea lipsă, ca să vă cunoască, să-și aducă aminte de: trupa desertorilor, de garda pribegilor, cari vă aflați în tot locul unde națiunea nu este... Dér nu vă temeți, va mai răsplăti încă o dată și națiunea, dér va și pedepsi!“

Conflictul ispano-american.

Până azi încă nu se știe nimic, decă neînțelegerile între Spania și Statele-Unite nord-americane vor trebui să ajungă pe ascuțitul sabiei, ori că va succeda o rezolvare pacifică a lor.

Tot ce se știe pozitiv este, că atât guvernul din Washington, cât și cel din Madrid nu vor să lase nimic din pretenșiunile lor. În consecință războiul pare a fi neîncunjurabil, și ceea ce mai formeză azi obiect de curiozitate în acest grav conflict, este întrebarea, că cine va declara acest război, America ori Spania?

Reprezentanții diplomatici ai celor două state au primit dela guvernele lor îndrumarea să-și părăsescă posturile. Atât Woodford, reprezentantul Uniunii la Madrid, cât și Bernabe, reprezentantul Spaniei la Washington sunt deja pe drum. De asemenea își vor părăsi posturile lor și consulii celor două state.

Vineria trecută s'a făcut încercarea din partea puterilor, ca America să mai cedeze din pretenșiunile ei. Mac Kinley însă a refuzat or-ice intervenție. Tot așa a refuzat Mac Kinley și ultima încercare a Papei de a complana certele dintre America și Spania.

Privitor la mesajul lui Mac Kinley, despre care se dăcea, că-l va ceti ca azi, luni, înaintea Congresului din Washington, se anunță acum din New-York, că erași va fi amănat. Se susține, că Mac Kinley ar avea de gând să amâne începutul ostilităților, pentru-ca America să se potă pregăti cât se potă de bine pentru război.

În același timp o telegramă din Madrid vesteste, că Spania ar fi dat Cubei armistițiu.

Cum-că America are de gând să nu se mai retragă, apare și de acolo, că guvernul din Washington pregătește un bill prin care se va cere un credit provisor de 100 milioane dolari, ér prin un alt bill va cere un credit de 300—500 milioane dolari cu amortisare de 3%.

Drept ultimă încercare reprezentantul american Woodford a adresat, înainte de plecarea sa din Madrid, o scrisoare confidențială ministrului-președinte Sagasta, în care îi spune, că va mai aștepta până la 12 ore noaptea (9 spre 10 Aprilie) o lămurire, care să delăture un război cu triste urmări, ce nu se va pute însă evita, decă în starea de azi nu se va schimba nimic. Guvernul spaniol — cum asigură o scire telegrafică din Madrid — a răspuns în ton foarte energic, că nu mai are nimic de dă.

Decă însă s'ar adevăra scirea, că Spania a dat Cubei armistițiu, acesta totuși ar fi o întorsătură favorabilă. S'ar da cel puțin timp de gândit celor două părți litigante asupra unei diversțiuni de reconciliatiune.

La adunarea Societății pentru fond de teatru român.

Hațeg, 8 Aprilie 1898.

Onorate D-le Redactor! Inteligența română de aici, invitând adunarea generală a fondului de teatru român pentru anul acesta la Hațeg, invitarea a fost acceptată.

Apropiându-se termenul pentru ținerea adunării generale, inteligența română din Hațeg lucră cu toate puterile, ca adunarea generală să reușescă cât mai bine. În scopul acesta s'a ales un comitet din următorii D-ni: Tit V. Gheaja, Nicolau Nestor, Ioan Baciu, Mihai Bontescu, Cornel Popoviciu, Dr. Gavril Suci, Ioan Muntean, Aurel Eliu, Paul Oltean, Stefan Șelariu, Nicolau Sânzian, Ambrosiu Bersan, Niculița Todose sen., Cesar Todose, N. Theodosie junior, Marcu Vilt, Marcu Popescu, Samuel Vladonea Teodor Fogaras, Drd. Aurel Vlad, Drd. Paul Cipu, Virgil Popoviciu, Iuliu Popoviciu, Petru Clecan, Marcu Crișan, Samuel Vladone junior, Victor Bontescu, Stefan Radic, Avram Stanca, George Oprea, Pop Avel Bociat, Ioan Pop, Romul Raca, Ioan Cornea, Isidor Saturn, Basil Șocol și Petru Popoviciu. — Președinte al comitetului este D-l T. V. Gheaja, vicepreședinti: Nic. Nestor și A. Bersan.

Acest comitet este însărcinat cu aranjarea festivităților, ce se vor face. După cum sunt informat, acest comitet a lucrat și stabilit un program bine întocmit și variat. Programul festivităților se va publica de către comitetul arangiator, îndată-ce comitetul fondului de teatru va da răspuns unei recercări a comitetului arangiator.

Pe aici cu toții nutresc speranța, că adunarea generală din anul acesta va fi bine cercetată, căci atât cauza, cât și regiunea romantică din țera Hațegului sunt motori destul de principali, ca pe fiecare Român să-l îndemne a alerga la adunarea generală.

Alliance.

Reînnoirea procesului contra lui Zola. Scim, că Curtea de cassatiă din Paris a nulificat verdictul Curții cu jurați, pe baza căruia s'a pronunțat sentința contra lui Zola. Curtea de cassatiă a motivat decisiunea prin aceea, că drept de acuză nu avea cel ce a ridicat acuză, adecă ministrul de război, ci tribunalul militar. În urma acestei decizii tribunalul militar s'a adunat în ședință pentru a hotărî, decă trebuie să se pornescă nou proces contra lui Zola. Tribunalul militar a decis, că în numele său să ridice de nou acuză și să pornescă procesul. Procesul se va pertracta înaintea Curții cu jurați din departamentul Senei și se crede, că pertractarea se va începe îndată după sărbătorile Pascilor gregoriane. „Figaro“ din Paris recomandă celor interesați să sfârșescă această afacere cât se potă mai scurt. Acusa o va reprezenta procurorul suprem Bertrand.

SCIRILE ZILEI.

— 50 Martie v.

Academia Română și-a terminat sesiunea generală alaltă-eri, Sâmbătă. Dintre membrii de dincă de Carpați, d-l prepo-

sit capitular din Blășițu Ioan M. Moldovan n'a luat parte la ședințele Academiei. Causa neparticipării dănsului, după cum spune „Unirea“, este faptul, că guvernul nu i-a liberat pașaport de trecere în România.

Pentru „cassa națională“ s'au mai înscris în timpul din urmă ca membri fondatori cu taxe de câte 1000 fl. d-l Emanuel Ungureanu, avocat în Timișoara; „Oravițana“, cassă de păstrare în Oravița și „Auraria“, cassă de păstrare în Abrud.

Liga maghiară printre Români. Faimosul rector universitar Herczegh lucrăză cu mult zel pentru a înființa filiale de ale Ligei maghiare („Országos Nemzeti Szövet-ség“) cu deosebire în ținuturile locuite de Nemaghiari. În zilele din urmă el a provocat și pe vice-spanul Hollaky dela Deva, ca să pornescă o mișcare pentru înființarea unei astfel de filiale în acel oraș. Hollaky a și convocat o adunare, care „unanim și cu însuflețire“ a primit idea, deosebită „cu deosebire din punctul de vedere al naționalităților“ ea pōte să aibă urmări de tot binecuvântate. Așa raporteză foile unguresci. Se dă va să dăcă pe față fără nici o genă tendința agresivă a noiei societăți de maghiarizare. Români cel puțin vor sci cu cine au de-a face.

Socialiștii nu dorm. Din comitatul Heveș se scrie, că mișcările socialiste, despre cari se credea, că au amorțit, din nou au început să ia dimensiuni îngrijitoare în acel comitat, fiind îndreptate mai ales în contra Jidanilor. Solgăbirul din Heveș a cerut pe cale telegrafică întărirea posturilor de gendarmi. Ori-ce adunări de popor, fiă în cărciume, ori pe strade, sunt strins oprite. — Din Strigoniu se anunță, că primarul orașului a făcut arătare la procuratură, că în oraș se observă mișcări socialiste, și că chiar și între ostași circulă scrieri cu caracter socialist. S'a făcut în urma acăsta perchișiță în casarme, dér scrieri socialiste nu s'au aflat.

„Proclamația“ agentului-provocator Milian. „Pesti Naplo“ dela 10 Aprilie publică în traducere ungrăscă „proclamația“ cu care nenorocitul Milian de Subpădure a voit să uneltescă în mod miserabil contra Românilor. „Proclamația“ — dăcă „Pesti Naplo“ — era datată din Bucuresci și iscălită „Comitetul aranjator“ — și e adresată „Cătră frații de peste Carpați“. În ea se dăcă, că tot Românul, afle-se el ori unde, să alege la 3 (15) Mai pe „Câmpul Libertății“ și acolo să pună „jurământ nou pe evangelia lui Bărnui“. Autorul se transpune apoi în spiritul lui Andr. Mureșianu și cere blăstemele cerului asupra acelor Români, cari „se vor retrage“ din luptă. În urmă se adresază preoțimei române, cari în toate timpurile „au jucat rol istoric în luptele sfinte ale națiunii române“. — Este interesant, că fōia ungrăscă nu vră să scie nimic despre istoria acăstei „proclamații“, cum s'a făcut, cu ce scop perfid și prin ce manopere și mai perfide a vădūt lumina dălei în tipografia din D. St. Martin. Mai spune „Pesti Naplo“, că nenorocitul „Milian Vazul“ ar fi „preot valah în Subpădure“. Acăstei aserțiunii mincinoase trebuie să-i dăm cea mai categorică desmintire. Agentul-provocator Milian nu e preot, ci un biet de nădrăgar, care pe deasupra mai figurăză și ca denunciant. Pentru „eroica“ lui faptă cu „proclamația“ e dat pe mâna procuraturii din Tergul-Mureșului.

Ministrul Wlassics și inspectorii de școle. Ministrul de culte și instrucțiune publică a provocat pe toți inspectorii reg. de școle, ca să viziteze în fiă-care an cel puțin odată școlile din cercul lor de activitate și să facă raport ministrului.

Cehii și portretul lui Momen. Din Praga se scrie, că la expoziția artistică de acolo a fost trimis între altele și portretul renumitului istoric german Momen, zugrăvit de pictorul Leubach, și care anul trecut formase podoba principală a expoziției de tablouri din München. Portretul lui Momen însă a fost refuzat la Praga, căci, — cum dăcă „Narodni Listy“ — fața brutalului German ar apăre, ca o nerușinată

provocare, chiar și într'o pictură ca a lui Leubach.

Comună cufundată. Din Libochowitz se telegrafăză, că în Klappai s'a întemplat dălele acăstea o mare nenorocire. În urma unei înfricoșate surupături de pământ 30 de case au fost parte îngropate sub pământ, parte ruinate. Catastrofa nu pōte fi împiedecată. Locuitorul a rugat autoritățile din Leitmeritz să trimită ajutor la Klappai.

Școlile de meserii în România.

După tablourile publicate de inspectoratul școlilor ministerului agriculturii, industriei, comerțului și domeniilor, dela înființarea acăstor școle și până astăzi, situația generală de mișcare a elevilor și absolvenților școlilor de meserii județene și comunale din România e în resumat următoarea:

Școla județeană de meserii din Craiova o dat, dela 1871 până la 1898, ca absolvenți: 92 mecanici, 47 fierari, 9 turnători, 27 timplari, 5 lemnari și rotari, 10 sculptori în lemn, 5 strungari în lemn, acăcă în total 195 meseriași.

Școla județeană de meserii din Galați, dela 1875 până la 1898, a dat: 40 fierari, 55 mecanici, 27 timplari, 19 rotari, 6 cismari, 17 lăcătuși, acăcă în total 160 meșeriași.

Școla județeană de meserii din Ploesci, dela 1872 până la 1898, a dat: 70 fierari, 33 timplari, 12 sculptori în lemn, 14 strungari în lemn, 8 dogari și rotari, 12 tinichigii, acăcă în total 149 meseriași.

Școla județeană de meserii din Buciumi, jud. Iași, dela 1878 până la 1898, a dat: 25 butnari, 20 lemnari și rotari, 9 fierari, acăcă în total 54 meseriași.

Școla comunală de meserii din Roman, dela 1870 până la 1898, a dat: 22 cismari, și 27 timplari, acăcă în total 49 meseriași.

Adunarea generală a „Arieșanei“.

Turda, în 6 Aprilie n. 1898.

Onorată Redacțiune! Imi iau voia a arăta pe scurt decursul adunării generale a institutului de credit și economii „Arieșana“, care există în Turda de 11 ani și care în decursul acăstui timp a corăspuns cu demnitate scopului său național, ridicându-ne vaza morală și materială înaintea conlocuitorilor noștri de alte națiuni.

Anume dăcă vaza morală, căci în locul cel mai de frunte, în mijlocul pieței, cum-părând în anul trecut un intern spațios, a edificat în anul acăsta pe el în cornul unei strade, cu frontul cătră piață, o casă frumoasă cu etagiu, ceea-ce pōte servi spre fală neamului nostru.

Revenind la adunarea generală ultimă, am să vă comunic, că din profitul curat s'a dat acționarilor 4800 fl. (6%) cu dividendă; fondului de rezervă 1539 fl. 01 cr., care prin asta s'a ridicat la suma de 18.355 fl. 06 cr., la care adăugându-se și fondul de pensiuine al funcționarilor de 2255 fl. 53 cr., institutul dispune de un fond de rezervă de 20.610 fl. 59 cr.

Din suma votată pentru scopuri de binefacere, de 169 fl. 49 cr., s'a dat pentru edificarea școlei celei nouă populare române, la spitalul comitatens 10 fl., ér din rest s'au dat ajutōre mai micș spre scopuri culturale, s'a procurat „Enciclopedia Română“, redactată sub auspiciile „Asociațiunii“, de Dr. Diaconovich și alte cărți folositoare.

În decursul anului trecut au decedat venerabilul președinte al institutului Dionisiu St. Șulufiu, precum și membrul direcțiunii Iacob Lugoșan, fostul protopop al Turdei; ér Nestor Manciu și Costantin Cotișel, abdicând, în locul dănsilor adunarea generală a ales unanim ca membrii noi în direcțiune pe d-l Iuliu Bardoși inspector scol. reg. în r., Silvestru Moldovan redactorul „Foi Poporului“, Paul Medan, oficial de trib. în r., și Costantin Cotișel paroch gr. or.

Direcțiunea, constituindu-se în ședința din 2 l. c., a ales de președinte al institutului pe d-l inspector școl. reg. în r. Iuliu Bardoși, ér după-ce d sa este domiciliat în

Sibiu și ast-fel nu pōte participa la toate ședințele direcțiunii, ce se țin în fie-care săptămână, a creat un post nou de vice-președinte, în care a fost ales d-l Ioan Mesaroș, avocat în loc.

Președintele cel dintăi al institutului nostru, dela înființarea lui, a fost pré meritatul bărbat d-l Dr. Ioan Rațiu, care a purtat oficiul acăsta onorific în tot timpul afării sale în mijlocul nostru; după dănsul a funcționat ca atare regretatul Dionisiu St. Șulufiu până la mōrte.

Sperăm, că sub conducerea cea nouă, institutul nostru va lua un avânt tot mai mare, ceea ce se va întempla cu atât mai ușor, pentru-că institutul nostru ofere favoruri însemnate pentru deponenți, dându-le atât privaților, cât și corporațiunilor pentru depuneri 6% și în cazul, că și interesele după reescompturi ar fi mai micș, din acăstă împregiurare ar profita și publicul împrumutător, căpătând împrumuturile cu interese mai moderate.

Un acționar.

Dare de sémă.

Brașov, 27 Martie n. 1898.

Cu ocașiunea conferenței, ce a ținut-o Mercuri în 25 Martie n. d-l profesor Andrei Bărsan în memoria fericitului scriitor și profesor de odinioară al acăstor școle I. Lăpădatu, s'au încasat cu totul 33 fl. 20 cr., destinați pentru procurarea portretului lui Lăpădatu pe séma școlilor noastre.

Suprasolviri am primit dela: D-na Elena Săbădeanu 30 cr. Sterie Stinghe 50 cr. D-ra Maria Bogdan 30 cr. Invet. Bărsan, Aron, Butnar, Suci, câte 10 cr. D-na M. Popovici 1 fl. 80 cr. D-na Agnes Dușoiu 80 cr. Murăroiu 10 cr. Mihălovi 80 cr. Dr. D. Pop 30 cr. G. Chelariu 30 cr. Ilasievici 40 cr. D-na Dămian 60 cr. D-na M. Baiulescu 80 cr. Protop. Petric 1 fl. Goldiș 30 cr. Socaciu 50 cr. Prof. Pitiș (Bucuresci) 80 cr. D-na Lucia Bologa 60 cr. G. Zănescu 80 cr. Dr. Val. Branice 80 cr. D-na M. Popovici 30 cr. D-na V. Goldiș 30 cr. Dion. Făgărășanu 1 fl. — Suma suprasolvirilor 13 fl. 80 cr.

Stimabili contribuenți și suprasolvitori sunt rugați a primi mulțăminta noastră.

Aurel Ciortea,
cassar.

Pompiliu Dan,
controlor.

Literatură.

Luther în limba română. Suntem rugați a da loc următorului anunț literar: Ca unul dintre cei mai neînsemnați pe câmpul literaturii, am cređut, că fac un serviciu prea on. cler român, seminaristilor și peste tot iubitorilor de lectură prin traducerea marelui reformator german Martin Luther din limba germană după Julius Köstlin. Opu va conține și portretul lui Luther și sper, că după conținutul său cât și după traducerea făcută cu îngrijire, va afla răsunset, mai ales fiind acăstă scriere ca „op festiv“ edat la 1883 în 10 Noemvire cu ocașiunea aniversării a 400 ani dela nascerea sa și vëndut în 35.000 de exemplare. Pentru însemnătatea sa s'a tradus și în limba englesă.

Nu e indiferent pentru orî care iubitor pe sciință și mai ales pentru preot și seminarist de-a cunoșce mai de aprōpe pe acăst bărbat de adevărată reformă în biserică; pentru aceea nutresc nădejde, că voiți fi întimpinat cu căldură și vom părăsi și noi indiferentismul, ce-l avem față de ast-fel de întreprinderi.

Ca să-mi fie posibilă editarea acăstei scrieri, care e gata de tipar, fac prin acăsta o cercare cătră toți Români iubitori de sciință, că întru cât numai în parte aș fi asigurat de abonenți s'o pot da la lumină. Decî binevoescă cei ce doresc a avé acăstă scriere a mă însciința de loc, ca să mă pot orienta. Prețul trimis franco e 65 cr.

Zsabar, (per Lugoș) la Bunavestire 1898.

Ioan Nicorescu,
paroch rom. gr. ort.

În editura societății pe acțiuni „Tipografia“ din Sibiu a apărut: „Cronica

anului 1848, — notițe istorice și culturale de acum cinci-șeci de ani. Adunate și ordinate de Dr. E. Dăianu“. Retipărire din „Tribuna“ Prețul 30 cr. — Autorul d-l Dr. E. Dăianu, intenționează să scōtă o serie întregă de asemenea broșuri, cari vor apăre în fiă-care lună, formând cu timpul un volum. „Menirea acăstei cronice — dăcă autorul — este a nu lăsa resfirate prin numerî de diare nisce notițe istorice și culturale dela 1848, cari pot fi de ôre-care folos.“

— În Tipografia Archidieceșană din Sibiu a apărut: Epigrame de Iulian Devale. Conține vre-o 34 epigrame scurte, tipărite pe hârtie de lux.

Ea și El este titlul unui nou roman scris de d-l Ilie Demetrescu și tipărit în Tipografia Toma Basilescu din Bucuresci (Calea Victoriei 29.) Romanul e scris în epistole reciproce între „Ea și El“ conține 94 pag. și costă 2 lei.

Romanul „Tribu“ de George Maurier, apărut în Tipografia Uhrman din Timișoara e unul dintre romanele cele mai de seusași în literatura englesă. Se estinde pe 336 pag. form. 8°, tipar frumos și hârtie fină. Costă 1 fl. 30 cr., procurat direct dela tipografia Uhrman din Timișoara. Pentru România 4 lei.

DIVERSE.

Arbori cântători. După cum spune Schweinfurt, renumitul călător african, prin unele părți ale Africii se află nisce arbori pe cari indigenii îi numesc „tsotar“. În arborii acăsta se produce un fel de materie, care se scōte și se vinde ca un fel de delicată fōrte scumpă. Când acăstă materie se scōte din arbore, trunchiul trebuie găurit în mai multe locuri. Vântul, când suflă, întră prin acele găuri și dă nisce tonuri caracteristice fōrte melodiōse, cari atrag atențiunea călătorului.

Unde apar mai multe diare? Puțini vor sci, că țera, în care apar mai multe diare, este Japonia. Numai în orașul Tokio apar 20 diare cotidiene politice, și 118 reviste. Diarele politice apar pe lună în 4 milioane exemplare, ér revistele în 1/2 milion. Diare mai cu influință și mai vechi sunt: „Nisi-Nisi-Simbun“ (Scirile cele mai nouă), care e și fōia oficiōsă a guvernului și „Jiji Simpo“ (Timpul), care e diar radical. Cel mai însemnat diar liberal e „Kōja Simbun“ (Scirile politice), ér diarul ultra-consevatōrilor e „Nippon“. Afară de acăstea mai apar o mulțime de reviste istorice, filosofice și științifice; numărul cel mai mare îl dau însă revistele religiōse. Acăsta se esplică prin faptul, că în Japonia se află 72,000 biserici mari budhiste și 40,000 capele mai micș. În fine, în Japonia se mai află și diare de modă, cari introduc pe tinerile dame japoneze în secretele gustului european.

Un nou mijloc de „prorocie“. Fetele englese nu întrăbă frunțele de acăț (salcâm), ori petalele unei chrisanteme („ochiul bouli“), decă le iubesc séu nu amanții lor, cum fac alte fete. Englesocele fac cu mult mai simplu. Ele întind amantului mâna cu mânușă, ca să o încheie. Decă tinerul amant încheie iute și bine mânușă pe mână, atunci fata n'are ce spera, nu o iubesc. Ér de se căsnesce mult, greșesce nasturii, séu o mai și strînge, acăsta e destul semn, că el o iubesc. În schimb tinerul, când merge în vizită la amanta sa, se face că uită acolo o părechie de mânuși sftiricate. Diua următoare se duce de le cere. Decă el își capetă mânușile așa cum au fost, séu nu le mai capetă de loc înderēt, atunci însemnă, că adorata lui nu mult își sfarmă capul cu el și cu ce e al lui, — dér, decă îi cōse mânușile și i-le păstrăză pe când se reintōrce, însemnă, că-l iubesc. Se întelege, că acăstă „prorocie“ de multe-ori înșelă.

Proprietar: Dr. Aurel Mureșianu.
Redactor responsabil: Gregoriu Maior.

Cursul pieței Brașov

Din 11 Aprilie 1898

Bennota rom. Cump.	9.50	Vënd.	9.52
Argint rou. Cump.	9.47	Vënd.	9.49
Napoleon d'ori. Cump.	9.51	Vënd.	9.53
Galbeni Cump.	5.62	Vënd.	5.65
Ruble Rușesci Cump.	127.—	Vënd.	128.—
Mărci germane Cump.	58.50	Vënd.	—
Lire turcesci Cump.	10.70	Vënd.	—
Serie. fond Albina 5%	101.—	Vënd.	102.—

Bursa de București.

Din 5 Aprilie n. 1898.

Valori.	Do. bândă	Scad. cup.	Cu bani gata.
Rentă română perpetuă 1875	5%	Apr.-Oct.	101 3/4
Renta amortisabilă	5%	" "	101.—
" " (Impr. 1892)	5%	Ian.-Iul.	101.—
" " din 1893	5%	" "	101.—
" " 1894 int. 6 mil.	5%	Apr.-Oct.	99 3/4
" " (Impr. de 32 1/2 mil.)	4 1/2%	Ian.-Iulie	97 7/8
" " (Impr. de 50 mil.)	4 1/2%	" "	92 3/4
" " (Impr. de 274 m 1890)	4 1/2%	" "	93.—
" " (Impr. de 45 m 1891)	4 1/2%	" "	93.—
" " (Im. de 120 iul. 1894)	4 1/2%	" "	93.—
" " (Im. de 90 mil. 1896)	4 1/2%	" "	93 1/2
Oblig. de Stat (Conv. rurale)	6%	Mai.-Nov.	101 7/8
Oblig. Casei Pensiuilor fr. 30	10	" "	—
Oblig. comunei București 1888	5%	Ian.-Iul.	99 1/2
" " din 1884	5%	Mai.-Nov.	—
" " din 1888	5%	Ian.-Dec.	—
" " din 1890	5%	Mai.-Nov.	100.—
Scrisuri fonciare rurale	5%	Ian.-Iulie	97 3/4
" " urbane București	5%	" "	—
" " " Iași	5%	" "	96.—
Oblig. Soc. de basalt artificial	6%	" "	89 7/8
Banca Rom. ult. div. fr. 1281	5%	150 v	—
Banca Naț. ult. div. 86.—	5%	500 intr. v.	2165
Banca agricolă	5%	500 v	310.—
Dacia-România ult. div. 35 lei	5%	200 intr. v.	478.—
Naționala de asig. ult. div. 43 lei	5%	" "	529.—
Soc. Bazalt. Artif. ult. div. lei 90	5%	" "	385.—
Soc. Rom. de Constr. ult. div. 151.	5%	" "	105.—
Soc. Rom. de Hartie ult. —	5%	" "	110
"Patria" Soc. de asig. ult. d. 4 lei	5%	" "	—
Soc. rom. de petrol 1 em. u. d. 0	5%	" "	—
" " 2 em. u. d. 0	5%	" "	—
Soc. de fur. militare u. d. 60 lei	5%	" "	—
"Bistrița" soc. p. f. hârtii 30	5%	" "	—
Societ. p. const. de Tramways	5%	" "	—
20 franci aur	5%	" "	—

SCOMPTURI:

Banca naț. a Rom.	5%	Paris	2%
Avansuri pe efecte	6%	Petersburg	4 1/2%
Casa de Depuneri	5 1/2%	Berlin	3%
Londra	4%	Belgia	3%
Viena	4.—	Elveția	4%

Cursul cotelor private

din 6 Aprilie 1898.

	cu p.	viena.
Basilica	6.70	7.—
Credit	204.25	205.25
Clary 40 fl. m. c.	63.75	64.75
Navig. pe Dunăre	170.—	174.—
Innsbruck	27.75	30.75
Krakau	27.—	27.60
Lisibach	23.75	25.75
Euda	67.75	63.75
Palfy	67.—	68.—
Crucea roșie aust.	20.50	21.—
dto ang.	10.20	10.80
dto ital.	12.—	12.50
Rudolf	26.—	—
Salm	83.—	84.—
Salzburg	28.25	29.25
St. Genois	80.25	81.25
Stanislaw	50.—	54.—
Treitine 4 1/2% 100 u. n.	162.—	—
dto 4 1/2% 50	73.—	76.—
Waldstein	59.—	62.—
dto de 10 franci	—	—
Banca h. nr. 4%	122.40	133.40

Nr. 4531-1898.

Publicațiune!

Luându-se prin ordinațiunea Excelenței sale D-lui Ministru de Interne din 28 Februarie 1898, Nr. 15152-1898 spre cunoștință concludusul reprezentanței comunale orașenești din 21 Iunie 1897, pe temeiul căruia pentru exploatarea nășipului său petrișului de pe locurile orașenești este de a se încassa după fie-care vită tragătoare, folosită pentru transportul nășipului său petrișului, o competență de câte 5 cr., se aduce prin această spre cunoștință publică, cumcă cu 16 Aprilie a. c. începând toți acei, cari voiesc să exploatze astfel de material, au de a-și procura dela oficiul orașenesc economic permisiunea, solvind pe lângă luarea in primire a biletului de solvire la oficiul de accise amintita competență.

Biletele aceste au de a se presenta cu ocașunea exploatării materialului respectivelor organe de controlă (păzitori de câmp și păduri)

și la intrarea in oraș organelor încassarei vamei seu organelor de poliție.

Pentru acele transporturi, în urma cărora materialul se descarcă afară de raionul liniei de vamă, sunt de a se preda biletele aceste păzitorilor de câmp și de pădure, cari exerciază controla.

Cu amintita di începând se consideră fie-care exploatare fără biletul de nășip și petriș de pe locurile orașenești ca prevaricațiune de câmp, pedepsindu-se de poliție.

Ca loc pentru exploatarea nășipului și petrișului se defige mijlocul albiei riului Timiș și anume astfel, ca materialul acesta să se exploateze, cel puțin în o depărtare de câte 5 metri dela ambii termuri ai albiei riului și în o depărtare de câte 30 metri în sus și în jos de podul de peste riul Timiș.

De pe locul destinat pentru îngruparea cadavrelor animalelor se interdice exploatarea acestui material.

Exploatarea materialului de pe locurile oprite în albia riului Timiș se consideră ca prevaricațiune de câmp.

Brașov, 28 Martie 1898.

216,1-2. Magistratul orașenesc.

Nr. 5499-1898.

Rectificare.

Cu referință la Publicațiunea din 30 Martie a. c. Nr. 5141-1898 se aduce spre știință, cumcă administratorul spitalului civil nu capătă și iluminatiune.

Brașov, 8 Aprilie 1898.

217,1-1 Magistratul orașenesc.

Nr. 5141-1898.

PUBLICAȚIUNE!

În spitalul civil din loc este de a se ocupa postul vacant al administratorului spitalului. Leafa anuală: 600 fl., 5 metri cubici de lemne, iluminatiune și locuința liberă.

Reflectanții au de a-și ascerne până în 30 Aprilie a. c. subscrișului magistrat petițiunile provădate cu atestatul de botez, cu atestatul de moralitate și asupra ocupațiunei de până acum, cu atestatul asupra cunoșterei limbei maghiare, germana și române și în fine cu documentele, că sunt versați în resortul de computare și comptabilitate.

Postul se ocupă de-oacamdată pe un an ca probă.

Alesul are să depună o cautiune în suma lefei anuale.

Brașov, 29 Martie 1898.

205,2-2. Magistratul orașenesc.

Sz 169-1898.

Feladási hirdetmény.

Hosszafalu, (Brassó megyei) község irásbeli ajánlati verseny utján eladja a „B“ üzem-osztály I-ső vágás-sorozatából az első 5 év alatt üzem-tervszerüleg kihazsnaladó következő fatömegeket:

- 1) A „hidegvölgyi“ rendes vá gásból 34,000 m³-re becsült bükkfát.
- 2) A „Tészlai“ rendkivüli vá gásból 63,000 m³-re becsült bükkfát.

Mindkettő ipari czélokra is tel-dolgozható. Közlekedési viszonyok kedvezőek, vasút közel, munkás és fuvaros elég van.

Zárt irásbeli ajánlatok, melyekhez bánatpénzül az elsőre nézve 340 forint, az utóbbira 504 forint mel-léklendő folyó évi április hó 24 dik napjának délelőtt 10 óráig nyujtandók be a községi előljáróságához.

Ajánlat mindkettőre együttesen is tehető.

Részletes felvilágosítás nyerhető a községi előljáróságól, vagy a kezelő hosszufalusi m. kir. erdőgondnokságnál, a hol az árverési és szerződési feltételek megtekinthetők.

Hosszufalu, 1898. évi április hó 6 áu.

Az előljáróság:

Lukács Károly, Poppa János,
jegyző. 1-3218 főbíró helyet.

Apa amară purgativă „Francisc Iosif“

premiată cu 10 medalii de aur și în urmă singură premiată cu marcu medalii milenară.

Domnul profesor Dr. Purjesz Zsigmond analizând numita apă dice: „Apa amară purgativă „Francisc Iosif“ o întrebuințez în cazurile de constipație în casurile corăspunzătoare, deoarece efectul ei de obicei se presentă fără nici o apariție secundară neplăcută“.

Căușiu, August 1897.

Prof. Dr. Purjesz Zsigmond m. p.

Se capătă în tot locul.

7-10.182 Direcțiunea în Budapesta.

BERE PILSNER originală

din berăria cu renume universal

„Bürgerliches Bräuhaus“ Pilsen, se capătă în Restaurația din Casa de Concert, de Joi în 7 ale luni c. încolo. Fie-care păhar cu bere se servește prospet din butoiu direct din pivnița arangiată spre scopul acesta.

Acosta bere în Brașov se află numai la noi.

Păharu 11 cruceri.

Serviciu solid și cu atențiune, precum și bucătărie escelentă cu prețuri moderate.

Rugăm on. public de cercetare numărösă,

cu distinsă stimă:

GOTTSMANN & SCHMIDT,
restaurateri.

2-3,208

Atelier nou de croitorie modernă!

IOAN HRISTESCU

croitor bărbătesc

Brașov, Têrgul inului Nr. 26.

Am onóre a aduce la cunoștința onoratului public, că după o pracașă de mai mulți ani ca sodal (calfă) de croitorie bărbătescă, am deschis un

Atelier de croitorie modernă,

după sistemul cel mai nou, sub conducerea mea proprie, făcând tôte soiurile (felurile) de vestiminte, precum:

Paltone, Pardiseuri, costumuri de haine după moda cea mai nouă și cu prețurile cele mai moderate

Primeșc tot-odată ori-ce reparațiuni ce cad în specialitatea hainelor bărbătesci, esecutându-le prompt, bine cu gust și ieftin.

Rugându-mă de onoratul public a mă sprijini cu prețuitele comande, asigurând, că imi voi da tötă silința de a satisface cu cea mai mare punctualitate, sunt cu tötă stima:

Ioan Hristescu,

măș ru-croitor bărbătesc.

174,9-12.